

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **A. H.**, proti žalovanému: **Vrchní soud v Olomouci**, se sídlem Masarykova tř. 609/1, Olomouc, o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 30. 1. 2019, č. j. 7 Co 5/2019 – 36, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 11. 4. 2019, č. j. 65 A 8/2019 – 37,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se podáním ze dne 9. 4. 2019 označeným jako „správní žaloba“ (dále jen „podání“) doručeným Krajskému soudu v Ostravě - pobočce v Olomouci (dále jen „krajský soud“) domáhal, aby tento soud zrušil usnesení Vrchního soudu v Olomouci (dále jen „vrchní soud“) ze dne 30. 1. 2019, č. j. 7 Co 5/2019 – 36 (dále jen „usnesení vrchního soudu“).

[2] Krajský soud v záhlaví uvedeném usnesením (dále jen „napadené usnesení“) podání pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) odmítl, neboť dospěl k závěru, že se žalobce domáhá zrušení usnesení vrchního soudu vydaného při výkonu soudnictví v občanském soudním řízení, které však není výkonem veřejné správy. Svůj postup krajský soud dále odůvodnil tím, že z § 2 a § 4 s. ř. s. vyplývá, že „*soudnímu přezkoumávání podlébají toliko aktivity vykonávané správními orgány. Těmi zákon rozumí orgány rozhodující v oblasti veřejné správy. Jeden a tentýž orgán přitom může jednou vystupovat v pozici správního orgánu, zatímco jindy nikoli, a to v závislosti na charakteru právních norem, které upravují vydání napadeného úkonu. Soudy jsou orgány veřejné moci, přičemž v některých specifických oblastech vystupují v pozici správního orgánu. V pozici správního orgánu však nevystupují soudy při výkonu soudnictví.*“

[3] Proti napadenému usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu, že nebyly splněny podmínky řízení před krajským soudem, ve věci jednali vyloučení a nepřislušní soudci a v napadeném usnesení došlo k záměně účastníků řízení a žalované věci. Stěžovatel rovněž tvrdí, že napadené usnesení vydal krajský soud coby nepřislušný úřad a požádal o nařízení jednání.

[4] Nejvyšší správní soud vyhodnotil podání jako kasační stížnost proti napadenému usnesení. Kasační stížnost je nepřipustná pro nedostatek podmínek řízení dle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s., a to z níže uvedených důvodů.

[5] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že nyní projednávaná kasační stížnost je další z řady věcí, v nichž stěžovatel podává opakované žaloby a další podání, která směřují proti aktům rozhodovací činnosti soudů. Jak je Nejvyššímu správnímu soudu známo z jeho úřední činnosti, stěžovatel obdobný postup volil i v mnoha jiných věcech (viz k tomu např. řízení vedená u zdejšího soudu pod sp. zn. 2 As 112/2019, 2 As 370/2018, 2 As 296/2018, 2 As 219/2018, 2 As 416/2017, 2 As 172/2017, 2 As 261/2016, 1 As 5/2015, 6 As 261/2014, 6 As 251/2014, 3 As 179/2014, 2 As 163/2014, 2 As 162/2014, 7 As 134/2014 a desítky dalších). Stěžovatel v těchto věcech podává „správní žaloby“ proti rozhodnutím soudů vydaným (zejména) ve správním soudnictví. Poté, co krajský soud takové žaloby usnesením odmítne, stěžovatel buď daná usnesení napadne další žalobou, nebo proti nim podá kasační stížnost. Nejvyšší správní soud kasační stížnosti stěžovatele v těchto věcech buď odmítne, anebo řízení o nich zastaví pro nezaplacení soudního poplatku (poté, co žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítne s odůvodněním, že se v daných věcech jedná o „zjevně neúspěšné návrhy“ ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s.). Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pak stěžovatel napadá dalšími „správními žalobami“, čímž v konečném důsledku vytváří jakýsi „bludný kruh“, v němž se již dávno ztratila podstata věci, ve které se původně soudil. Jak Nejvyšší správní soud uvedl například v usnesení ze dne 29. 10. 2014, č. j. 2 As 162/2014 – 42 (dostupném tak jako ostatní zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu na www.nssoud.cz), *„z procesního postupu stěžovatele, a to nejen v nyní posuzované věci, je zřejmé, že mu jde zejména o generování dalších a dalších soudních rozhodnutí, o (...) bezobsažné souzení se pro souzení.“* Příhodně charakterizoval tento stav Nejvyšší správní soud také v usnesení ze dne 18. 2. 2015, č. j. 1 As 5/2015 – 36: *„z podání stěžovatele nelze dovozovat, že by jeho snahou byla ochrana jeho veřejných subjektivních práv, ale pouze zpochybňování jednotlivých rozhodnutí soudů v nekonečně se řetězícím procesu, jevícím znaky obstrukční hry bez smysluplného významu.“*

[6] V nynější věci stěžovatel brojí kasační stížností proti napadenému usnesení, jímž bylo odmítnuto jeho podání. Je přitom prima facie zřejmé, že toto podání, ačkoli bylo stěžovatelem nazvané „správní žaloba“, nesměruje proti aktu přezkoumatelnému v rámci správního soudnictví, jelikož vrchní soudy usneseními tříčlenných senátů soudců rozhodují o potvrzení jednotlivých rozhodnutí nižších soudních instancí a o právu na náhradu nákladů odvolacích řízení při výkonu soudnictví, nikoli při výkonu veřejné správy. Stěžovatel ve své kasační stížnosti neuvedl žádné relevantní námitky, které by byly způsobilé zpochybnit rozhodný závěr krajského soudu o odmítnutí jeho podání z důvodu nedostatku pravomoci krajského soudu pro rozhodnutí o podání, které nesměřovalo vůči výkonu veřejné správy. Kasační námitky uplatněné stěžovatelem proto nemohou být důvodné, a kasační stížnost je tak zcela zjevně bezúspěšná.

[7] Nejvyšší správní soud si je vědom znění čl. 36 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje právo na soudní ochranu. Okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje svá práva (a to zejména právo na soudní ochranu), však nelze považovat za výkon subjektivního práva v souladu s právním řádem. Chování stěžovatele naopak naplňuje znaky zneužití práva, které zdejší soud vymezil např. v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 – 48, publ. pod č. 869/2006 Sb. NSS. Zneužitím práva se rozumí *„situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené“*. Dále lze odkázat na vymezení konceptu zneužití práva obsažené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010,

pokračování

č. j. 1 As 70/2008 - 74, publ. pod č. 2099/2010 Sb. NSS (viz také v daném usnesení citovanou judikaturu).

[8] Stěžovatel obecně zneužívá práva na soudní ochranu, jak bylo zmíněno výše, je veden snahou vést spor pro spor, nikoliv zájmem o řešení reálně existujících problémů. Podstatná je pak skutečnost, že takové zneužití lze dovést i v nyní posuzované věci – a toto rozhodnutí tedy nevede k budoucímu paušálnímu odmítnutí jakéhokoliv podání, jímž by se stěžovatel obracel na zdejší soud. Shora předestřený postup představuje pouze materiální korektiv formálního pojmání práva na soudní ochranu v souladu s principem ekvity (spravedlnosti) a bude vyhrazen zcela výjimečným případům, u nichž se běžný procesní postup bude jevit jako úplně neefektivní, a současně bude zcela zjevné, že kasační stížnost nemůže být úspěšná. V tomto ohledu tedy bude třeba dbát zvýšené opatrnosti a pečlivě se seznámit se skutkovými i právními okolnostmi případu stejně jako v ostatních věcech.

[9] V souladu se zásadou hospodárnosti řízení Nejvyšší správní soud nepřistoupil k provedení dalších procesních úkonů, tj. nerozhodoval o žádosti o nařízení jednání. Ani další doplnění kasačních důvodů či jiných tvrzení by totiž nemohlo zvrátit závěr soudu, že kasační stížnost musí být z výše uvedených důvodů odmítnuta. Jednalo by se tak o bezúčelný a zcela neefektivní postup (k obdobnému postupu v jiné věci stěžovatele srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2014, č. j. 3 As 109/2014 – 10; přiměřeně srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 11. 2012, sp. zn. II. ÚS 4256/12, nebo ze dne 14. 11. 2012, sp. zn. III. ÚS 4255/12).

[10] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) za použití § 120 s. ř. s.

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. května 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu